

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΔΗΜ.Ω.Σ. 2026: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

Μάθημα: Νεοελληνική Γλώσσα

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Μουσική: Μια διέξοδος στο αδιέξοδο

Υπάρχει μια φράση που λέει: «Να φοβάσαι τη στιγμή που δεν θα θες ούτε μουσική να ακούσεις». Μπορεί, όμως, να υπάρξει αυτή η στιγμή; Η μουσική είναι το μέσο για να ταξιδέψεις, να ξεφύγεις από κάθε δυσάρεστη κατάσταση, να βρεθείς όπου θες, ό,τι ώρα θες, χωρίς να χρειαστεί να μετακινηθείς. Ένα τραγούδι, μια μελωδία μπορούν να φέρουν ένα **αναπάντεχο** χαμόγελο στα χείλη σου και ξαφνικά να αλλάξει όλη σου η μέρα. Αν το καλοσκεφτείς, έχουν μια μεγάλη **δόση** μαγείας και μπορούν να μας αλλάξουν τα συναισθήματα μέσα σε λίγα λεπτά.

Η μουσική καλλιεργεί την ευαισθησία του ατόμου, εξευγενίζει την ψυχή του, το κάνει κοινωνικά **ευέλικτο** και βελτιώνει την ικανότητά του να επικοινωνεί με τους γύρω του. Είναι το πιο σύνηθες και ταυτόχρονα το πιο όμορφο μέσο ψυχαγωγίας, που δρα αναληθτικά απέναντι σε κάθε συνθήκη και μας γεμίζει με αισιοδοξία, ώστε να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα πάντα. Την ίδια στιγμή, διαμορφώνει και προβάλλει τον χαρακτήρα μας. Είναι, λοιπόν, κατά κάποιον τρόπο ένας δίαυλος για να μοιραστούμε ιδέες, αγωνίες, φόβους και προβληματισμούς. Για να εξωτερικεύσουμε τα όνειρα, τα ιδανικά, τις απόψεις μας για τη ζωή, αυτά που μας ευχαριστούν και αυτά που μας δυσαρεστούν.

Σε κάποιους ανθρώπους η μουσική βγάζει έναν πιο δημιουργικό εαυτό. Άλλωστε, δεν είναι λίγα τα άτομα που μαθαίνουν μουσικά όργανα, που συμμετέχουν σε χορωδίες και κάνουν μαθήματα φωνητικής, ενώ είναι ακόμα περισσότερα εκείνα που είναι υπεύθυνα για να μπορούμε εμείς να ακούμε μουσική. Συχνά θαυμάζουμε τους δημιουργούς, τους τραγουδιστές ή τις τραγουδίστριες, τις μπάντες και τις ορχήστρες, που έχουν κάνει επάγγελμα μία από τις πιο όμορφες μορφές ψυχαγωγίας, γιατί η μουσική ενισχύει τη φαντασία τους και τους δίνει μεγάλες δόσεις αυτοπεποίθησης.

Εκτός από το άτομο η μουσική επιδρά θετικά και στην κοινωνία. Αποτελεί μια δύναμη που φέρνει τους ανθρώπους πιο κοντά, τους ενώνει και ενισχύει τους κοινωνικούς δεσμούς. Οι άνθρωποι στο άκουσμα της μουσικής που τους αρέσει γίνονται μια παρέα. Το φαινόμενο αυτό το συναντάμε σε καλοκαιρινές συναυλίες, σε μικρά μαγαζιά τον χειμώνα, ακόμη και στον δρόμο, όπου, κατά τη διάρκεια της βόλτας μας, συχνά ακούμε μουσικούς να παίζουν και κοντοστεκόμαστε μαζί με άλλους ανθρώπους που **απολαμβάνουν** τη μουσική το ίδιο με εμάς. Γινόμαστε πιο «συνεργάσιμοι», αποφορτιζόμαστε από τους

προβληματισμούς μας και είμαστε έτοιμοι να θέσουμε νέους στόχους που θα φέρουμε σε πέρας. Δεν είναι, όμως, και λίγες οι φορές που η μουσική και το τραγούδι έγιναν η αιτία και η έμπνευση για να δοθούν κοινωνικοί αγώνες που έδωσαν λύτρωση στους ανθρώπους. Για παράδειγμα, τραγούδια έγιναν σύμβολο ελευθερίας, καθώς διέδωσαν με τον πιο άμεσο και δυνατό τρόπο τα μηνύματα των επαναστάσεων και αποτέλεσαν τη φωνή πολλών ανθρώπων.

Ο Πυθαγόρας είχε πει πως «η μουσική δόθηκε στον άνθρωπο, για να γαληνεύσει τα βάσανα της ψυχής και του σώματος». Όντως, **λοιπόν**, η μουσική είναι ένα δώρο για τους ανθρώπους. Έχει πολλές μορφές και ακούσματα, για να ικανοποιεί και το πιο απαιτητικό άτομο. Την έχουμε ανάγκη και μας συντροφεύει στην καθημερινότητά μας. Μπορεί να χίνει, ουσιαστικά, η εξωτερίκευση των συναισθημάτων μας, να πει αυτά που εμείς δεν τολμάμε. Άλλωστε, η ζωή μας χωρίς μουσική θα ήταν –όπως λέει μια φίλη μου– μέρα δίχως ήλιο.

Μαριτίνα Γκίνη, 10/7/2021, <https://www.offlinepost.gr/2021/07/10/moysikh-h-dieksodos-sto-adiexodo/>

(ελαφρά διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Πηγή: Δημιουργία με τεχνητή νοημοσύνη (Canva AI)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

01. Το νόημα του τίτλου «Μουσική: Μια διέξοδος στο αδιέξοδο» είναι ότι:

- A. η μουσική μάς συνοδεύει στις εξόδους από το σπίτι.
- B. η μουσική μάς δημιουργεί έντονους προβληματισμούς.
- Γ. η μουσική μάς βοηθά να ξεφεύγουμε από δύσκολες καταστάσεις.
- Δ. η μουσική μάς προκαλεί συνήθως μελαγχολικά συναισθήματα.

02. Ποιος είναι ο κύριος σκοπός του Κειμένου 1;

- A. Να μας πληροφορήσει για την ιστορία της μουσικής.
- B. Να επισημάνει την αξία της μουσικής στη ζωή μας.
- Γ. Να διαφημίσει μουσικά φεστιβάλ ή δρώμενα.
- Δ. Να συγκρίνει τα διαφορετικά είδη της μουσικής.

03. Ποιο είναι το βασικό θέμα της πρώτης παραγράφου του Κειμένου 1;

- A. Όταν ταξιδεύουμε, ακούμε πάντα μουσική.
- B. Η μουσική συχνά προκαλεί συναισθήματα φόβου.
- Γ. Όταν ακούμε μουσική, διατηρούμε σταθερά τα συναισθήματά μας.
- Δ. Η μουσική έχει τη δύναμη να μας επηρεάζει συναισθηματικά.

04. Το β' ενικό πρόσωπο στην 1^η παράγραφο κάνει το κείμενο (Κείμενο 1) πιο:

- A. άμεσο.
- B. αντικειμενικό.
- Γ. τυπικό.
- Δ. επιστημονικό.

05. Τι σημαίνει η πρόταση «[η μουσική] δρα αναλγητικά απέναντι σε κάθε συνθήκη»;

- A. Μας προκαλεί ψυχολογική πίεση.
- B. Μας αφήνει αδιάφορους απέναντι στα πάντα.
- Γ. Μας μπερδεύει σε κάθε περίπτωση.
- Δ. Μας ανακουφίζει από δυσκολίες και εντάσεις.

06. Τι προσφέρει η μουσική στους/στις δημιουργούς της, σύμφωνα με τη συντάκτρια του Κειμένου 1;

- A. Επαγγελματική εξειδίκευση.
- B. Φαντασία και αυτοπεποίθηση.
- Γ. Συστηματική εκπαίδευση.
- Δ. Οικονομικά οφέλη.

07. Ποιο παράδειγμα αναφέρει η συντάκτρια του Κειμένου 1, για να δείξει ότι η μουσική φέρνει τους ανθρώπους κοντά;

- A. Τις σχολικές γιορτές και εκδρομές.
- B. Τις οικογενειακές συγκεντρώσεις στο σπίτι.
- Γ. Τις συναυλίες και τους μουσικούς του δρόμου.
- Δ. Τις διαδικτυακές πλατφόρμες και ιστοσελίδες.

08. Στους κοινωνικούς αγώνες, σύμφωνα με τη συντάκτρια του Κειμένου 1, η μουσική λειτουργεί ως:

- A. μοναχική δραστηριότητα ψυχαγωγίας.
- B. μέσο μαζικής διασκέδασης.
- Γ. στοιχείο πολιτισμικής ταυτότητας.
- Δ. φορέας συλλογικών μηνυμάτων.

09. Η μεταφορική φράση «η ζωή μας χωρίς μουσική θα ήταν ... μέρα δίχως ήλιο» αξιοποιείται για να δηλωθεί ότι:

- A. η μουσική είναι αναγκαία για την καλή λειτουργία του σώματός μας.
- B. δίχως ήλιο δεν μπορούν να υπάρξουν μουσικά ερεθίσματα.
- Γ. η μουσική δίνει νόημα, χαρά και φως στη ζωή του ανθρώπου.
- Δ. η μουσική υπερέχει σε σχέση με όλες τις άλλες μορφές τέχνης.

10. Πώς θα χαρακτηρίζατε το ύφος του Κειμένου 1;

- A. Συμβουλευτικό.
- B. Χιουμοριστικό.
- Γ. Απαισιόδοξο.
- Δ. Οικείο.

11. Πώς συνδέεται το θέμα του Κειμένου 2 με το θέμα του Κειμένου 1; Και τα δύο...

- A. αναδεικνύουν την κοινωνική διάσταση της μουσικής μέσα από αντίστοιχες εκδηλώσεις.
- B. προβάλλουν τη μουσική ως μια δραστηριότητα ψυχαγωγίας με εμπορικό χαρακτήρα.
- Γ. αντιμετωπίζουν τη μουσική ως ένα πολιτιστικό προϊόν περιορισμένης απήχησης.
- Δ. θεωρούν ότι η μουσική είναι μια καλλιτεχνική ενασχόληση συγκεκριμένων εφήβων.

12. Σε ποια κειμενικά είδη ανήκουν το Κείμενο 1 και το Κείμενο 2;

- A. 1: προσωπική ιστορία, 2: πρόσκληση
- B. 1: άρθρο γνώμης, 2: αφίσα
- Γ. 1: ημερολόγιο, 2: εικόνα

Δ. 1: λογοτεχνικό απόσπασμα, 2: πρόσκληση

13. Ποιο εικονιστικό στοιχείο του Κειμένου 2 δείχνει ότι πρόκειται για μουσικό γεγονός;

A. Τα γεωμετρικά σχήματα.

B. Η λέξη «φεστιβάλ».

Γ. Η νότα και το μουσικό όργανο.

Δ. Τα έντονα χρώματα.

14. Η λέξη «αναπάντεχο» στη φράση «αναπάντεχο χαμόγελο» σημαίνει:

A. εκπληκτικό.

B. προειδοποιητικό.

Γ. αναμενόμενο.

Δ. απρόσμενο.

15. Ποια από τις παρακάτω λέξεις ανήκει στην ίδια οικογένεια με τη λέξη «δόση»;

A. δόντι

B. δώρο

Γ. δόρυ

Δ. πόση

16. «κάνει [το άτομο] κοινωνικά πιο ευέλικτο». Ποια από τις παρακάτω λέξεις έχει το αντίθετο νόημα από τη λέξη «ευέλικτο»;

A. άκαμπτο

B. μαλακό

Γ. ευλύγιστο

Δ. μεταβλητό

17. Ποια από τις παρακάτω λέξεις ανήκει στην ίδια οικογένεια με τη λέξη «απολαμβάνουν»;

A. αμβλεία

B. βαμβάκι

Γ. λήψη

Δ. θρίαμβος

18. Ποια λέξη έχει παρόμοια σημασία με τη λέξη «αποφορτιζόμαστε»;

A. αγχωνόμαστε

B. χαλαρώνουμε

Γ. πιεζόμαστε

Δ. απομονωνόμαστε

19. «Όντως, λοιπόν, η μουσική είναι ένα δώρο για τους ανθρώπους». Τι εκφράζει η διαρθρωτική λέξη «λοιπόν»;

A. συμπέρασμα

B. αιτιολόγηση

Γ. αντίθεση

Δ. χρόνο

20. Στη φράση «εδώ ανθίζει η μουσική» του Κειμένου 2 έχουμε:

A. κυριολεξία.

B. μεταφορά.

Γ. παρομοίωση.

Δ. υπερβολή.

21. Η φράση «το πιο σύνηθες...μέσο ψυχαγωγίας» στον πληθυντικό αριθμό είναι:

A. «τα πιο σύνηθη ... μέσα ψυχαγωγίας».

B. «τα πιο συνηθισμένα μέσα ψυχαγωγίας».

Γ. «τα πιο συνήθη ... μέσα ψυχαγωγίας».

Δ. «τα πιο συνήθει ... μέσα ψυχαγωγίας».

22. «η μουσική διαμορφώνει και προβάλλει τον χαρακτήρα μας»: Ποια από τις παρακάτω προτάσεις αποδίδει καλύτερα τη μετατροπή της σύνταξης σε παθητική;

A. Διαμορφώνουμε και προβάλλουμε τον χαρακτήρα μας από τη μουσική.

B. Από τον χαρακτήρα μας προβάλλεται και διαμορφώνεται η μουσική.

Γ. Εσείς διαμορφώνετε τον χαρακτήρα σας και προβάλλετε τη μουσική.

Δ. Από τη μουσική διαμορφώνεται και προβάλλεται ο χαρακτήρας μας.

23. «αποφορτιζόμαστε»: Ποιος είναι ο τύπος του ρήματος στον υπερσυντέλικο;

A. είχαν αποφορτιστεί

B. είχαμε αποφορτίσει

Γ. είχαμε αποφορτιστεί

Δ. έχουμε αποφορτιστεί

24. «η μουσική και το τραγούδι έγιναν η αιτία ...»: Ποιος είναι ο συντακτικός ρόλος της λέξης «αιτία»;

A. παράθεση

Β. κατηγορούμενο

Γ. αντικείμενο

Δ. υποκείμενο

25. «...τραγούδια έγιναν σύμβολο ελευθερίας, καθώς διέδωσαν ... τα μηνύματα των επαναστάσεων...». Τι εκφράζει η υπογραμμισμένη δευτερεύουσα πρόταση;

Α. ενδοιασμό

Β. υπόθεση

Γ. αιτία

Δ. σκοπό

ΟΡΘΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2026: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

Μάθημα: Νεοελληνική Γλώσσα

α/α Ερωτήσεων	Ορθή απάντηση
01	Γ
02	Β
03	Δ
04	Α
05	Δ
06	Β
07	Γ
08	Δ
09	Γ
10	Δ
11	Α
12	Β
13	Γ
14	Δ
15	Β
16	Α

17	Г
18	В
19	А
20	В
21	Г
22	Δ
23	Г
24	В
25	Г

**Σχολιασμός των απαντήσεων στα Ενδεικτικά θέματα
Εισαγωγής στο Δημόσιο Ωνάσειο Λύκειο**

2026

Επιμέλεια: Δρ Βόντσα Βασιλική

Δρ Παπακώστα Αγνή

01.

Γ: Ο τίτλος δηλώνει μεταφορικά διαφυγή από δυσκολίες, όπως τεκμηριώνεται στο κείμενο.

A: Το κείμενο 1 δεν αναφέρεται σε κυριολεκτικές εξόδους.

B: Στο κείμενο 1 δεν δηλώνεται προβληματισμός αλλά ανακούφιση.

Δ: Στο κείμενο 1 δεν τονίζεται μελαγχολία αλλά θετική επίδραση.

02.

B: Ο κύριος σκοπός του κειμένου είναι να τονιστεί emphaticά η συμβολή της μουσικής σε πολλαπλές εκφάνσεις της ζωής

A: Δεν συνάγεται από το κείμενο η διαχρονική διάσταση της μουσικής με όρους της ιστορικής εξέλιξής της.

Γ: Η διαφήμιση του μουσικού φεστιβάλ συνιστά το κεντρικό θέμα του Κειμένου 2.

Δ: Το κείμενο 1. δεν παραπέμπει σε διαφορετικά είδη μουσικής, αλλά τονίζει τη θετική επίδρασή της σε διάφορες πτυχές της ζωής μας.

03.

Δ: Η παράγραφος καταδεικνύει ότι η μουσική επιδρά καθοριστικά στη διαμόρφωση και μεταβολή των συναισθημάτων μας.

A: Σ' αυτή την παράγραφο δεν αναφέρεται το ταξίδι ως κύριο θέμα.

B: Σ' αυτή την παράγραφο δεν προβάλλεται το συναίσθημα του φόβου.

Γ: Αντίθετα, τα συναισθήματα μεταβάλλονται υπό την επίδραση της μουσικής.

04.

A: Η χρήση του β' προσώπου προσδίδει αμεσότητα και οικειότητα στο ύφος.

B: Η αντικειμενικότητα διασφαλίζεται με τη χρήση του γ' ρηματικού προσώπου.

Γ: Το τυπικό, απρόσωπο και αντικειμενικό ύφος επιτυγχάνεται με την αξιοποίηση του γ' ρηματικού προσώπου.

Δ: Το επιστημονικό, ακαδημαϊκό ύφος προϋποθέτει την αποκλειστική χρήση του γ' ρηματικού προσώπου.

05.

Δ: Ο όρος «αναλγητικά» δηλώνει την ανακουφιστική δράση, δηλαδή την ικανότητα άμβλυνσης ή και εξάλειψης του πόνου.

A: Στο κείμενο 1 η λέξη «αναλγητικά» δε δηλώνει πίεση αλλά μείωση πόνου.

B: Στο κείμενο 1 η λέξη «αναλγητικά» δεν αποδίδει στάση αδιαφορίας ή συναισθηματικής απάθειας.

Γ: Στο κείμενο 1 η λέξη «αναλγητικά» δεν παραπέμπει σε σύγχυση ή διανοητική αποδιοργάνωση.

06.

Β: Η φαντασία και η αυτοπεποίθηση συνιστούν πνευματικά και κοινωνικά οφέλη των επαγγελματιών μουσικών, όπως το κείμενο ρητά επισημαίνει.

Α: Η επαγγελματική ενασχόληση με τη μουσική δεν ισοδυναμεί με επαγγελματική εξειδίκευση, αλλά συνιστά μέσο βιοπορισμού.

Γ: Δεν πρόκειται, σύμφωνα με το Κείμενο 1 για συστηματική εκπαίδευση αλλά για εκφάνσεις της ανθρώπινης δημιουργικότητας.

Δ: Δεν τονίζεται η οικονομική διάσταση των επαγγελματιών μουσικών, αντιθέτως δίνεται έμφαση σε πνευματικές και κοινωνικές δεξιότητες που κατακτούν (φαντασία, αυτοπεποίθηση).

07.

Γ: Το κείμενο αναφέρει συναυλίες και μουσικούς δρόμους ως παραδείγματα.

Α: Σ' αυτή την παράγραφο του Κειμένου 1 δεν αναφέρονται σχολικές δραστηριότητες.

Β: Σ' αυτή την παράγραφο του Κειμένου 1 δεν γίνεται λόγος για οικογενειακές συγκεντρώσεις.

Δ: Σ' αυτή την παράγραφο του Κειμένου 1 δεν αναφέρονται ψηφιακά μέσα.

08.

Δ: Το κείμενο ρητά αναφέρει την έννοια της συλλογικότητας που διασφαλίζεται μέσω της μουσικής.

Α: Η αναφορά στην ιδιότητα της μουσικής να συσπειρώνει τους ανθρώπους, επειδή αντανakλά κοινωνικούς αγώνες, αποκλείει την έννοια της μοναχικότητας.

Β: Η μουσική έχει τη δύναμη να επιφέρει τη συλλογικότητα (η μαζικότητα έχει αρνητική χροιά), ωστόσο δεν αποσκοπεί στην περίπτωση αυτή απλώς στη διασκέδαση: είναι φορέας συλλογικών αγώνων.

Γ: Είναι στοιχείο πολιτισμικής ταυτότητας η μουσική, ωστόσο το κείμενο πριμοδοτεί τη συλλογική μνήμη και το επαναστατικό πνεύμα.

09.

Γ: Η μεταφορά δηλώνει ότι η μουσική δίνει χαρά, φως και νόημα στη ζωή μας.

A: Η φράση αυτή δεν αφορά βιολογική λειτουργία του ανθρώπινου σώματος.

B: Η φράση αυτή δεν σχετίζεται με την ύπαρξη ήλιου κυριολεκτικά και δεν θεωρείται ο ήλιος γενεσιουργός αιτία για τη μουσική.

Δ: Στη φράση αυτή δεν γίνεται σύγκριση με άλλες τέχνες.

10.

Δ: Η οικειότητα του ύφους επιτυγχάνεται κυρίως με τη χρήση του α' πληθυντικού και του β' ενικού ρηματικού προσώπου.

A: Απουσιάζει ο παραινετικός-προτρεπτικός τόνος που θα καθιστούσε το ύφος συμβουλευτικό.

B: Το κείμενο απηχεί την κατά κοινή ομολογία θετική επίδραση της μουσικής με απλότητα και οικειότητα χωρίς ενδείξεις χιουμοριστικών σχολίων.

Γ: Το κείμενο αποπνέει αισιοδοξία για τη ζωή, καθώς η μουσική την υμνεί σε όλους τους επιμέρους τομείς της.

11.

A: Και τα δύο κείμενα προβάλλουν τη μουσική ως κοινωνικό μέσο σύνδεσης.

Β: Και τα δύο κείμενα δεν εστιάζουν στον εμπορικό χαρακτήρα μουσικών εκδηλώσεων.

Γ: Και στα δύο κείμενα η μουσική δεν παρουσιάζεται ως προϊόν χωρίς ευρεία αποδοχή.

Δ: Και στα δύο κείμενα η μουσική δεν αφορά μόνο μια συγκεκριμένη ομάδα των εφήβων.

12.

Β: Το Κείμενο 1 είναι άρθρο γνώμης, καθώς μέσω του οικείου και προσωπικού ύφους γραφής του συντάκτη του διατυπώνει αντικειμενικές απόψεις για το ρόλο της μουσικής στη ζωή μας. Το Κείμενο 2 είναι αφίσα που ενημερώνει το μουσικόφιλο κοινό για τη διοργάνωση ενός μαθητικού μουσικού φεστιβάλ.

Α: Το Κείμενο 1. δεν έχει στοιχεία αφήγησης που θα το καθιστούσαν ιστορία, αλλά διατυπώνει απόψεις με επιχειρήματα. Το Κείμενο 2. δεν είναι πρόσκληση, γιατί συνδυάζει την εικόνα με το λόγο, στοιχεία που είναι χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αφίσας.

Γ: Το ημερολόγιο έχει απόλυτα προσωπικό εξομολογητικό χαρακτήρα και αποτελεί καταγραφή συμβάντων της ζωής του γράφοντος. Το Κείμενο 2. δεν είναι απλώς εικόνα, γιατί συνδυάζει και το λόγο.

Δ: Η λογοτεχνία πριμοδοτεί τη δράση, την πλοκή, την αλληλεπίδραση των ηρώων και αξιοποιεί την ποιητική λειτουργία της γλώσσας, για να προκαλέσει αισθητική συγκίνηση. Το Κείμενο 2. δεν είναι μια απλή πρόσκληση, επειδή ενσωματώνει και την εικόνα.

13.

Γ: Η νότα και το όργανο είναι συμβατικά σύμβολα μουσικής.

Α: Τα γεωμετρικά σχήματα δεν δηλώνουν μουσική.

Β: Η λέξη είναι γλωσσικό και όχι εικονιστικό στοιχείο.

Δ: Τα χρώματα δεν συνδέονται ειδικά με τη μουσική.

14.

Δ: αναπάντεχο: κάτι που δεν αναμένουμε, κάτι ξαφνικό, άρα απρόσμενο.

A: Η λέξη «εκπληκτικό» παραπέμπει στην ποιότητα και τα συνακόλουθα αυτής επιδοκιμαστικά σχόλια.

B: Η λέξη «προειδοποιητικό» δηλώνει προσηύμανση, προετοιμασία για κάτι που θα ακολουθήσει.

Γ: Η λέξη «αναμενόμενο» ως κάτι που περιμένουμε ότι θα συμβεί είναι αντώνυμη της λέξης «αναπάντεχο».

15.

B: «δόση» και «δώρο» έχουν κοινή ρίζα (διδ-).

A: Διαφορετική ρίζα.

Γ: Άσχετη ετυμολογία.

Δ: Διαφορετική λέξη/ρίζα.

16.

A: Η λέξη «ευέλικτο» σημαίνει κάτι που προσαρμόζεται εύκολα και έχει ευχέρεια κινήσεων. Η αντώνυμη λέξη «άκαμπτο» παραπέμπει στην ακινησία, την απόλυτη αδυναμία κίνησης.

B: Η λέξη «μαλακό» παραπέμπει σε κάτι απαλό στην αφή.

Γ: Η λέξη «ευλύγιστο» θα μπορούσε να θεωρηθεί συνώνυμο της λέξης «ευέλικτο».

Δ: Η λέξη «μεταβλητό» δηλώνει τη δυνατότητα αλλαγής συνθήκης και μεταφορικά μπορεί να εκληφθεί ως συνώνυμο της λέξης «ευλύγιστο».

17.

Γ: «λήψη» ανήκει στην ίδια οικογένεια (λαμβάνω → απολαμβάνω).

A: Διαφορετική ρίζα.

B: Διαφορετική ετυμολογία.

Δ: Άσχετη λέξη.

18.

B: Δηλώνεται η εκτόνωση από την πιεστική καθημερινότητα.

A: Η λέξη «αγχωνόμαστε» έχει αντιθετική σημασία.

Γ: Η λέξη «πιεζόμαστε» επίσης δηλώνει άγχος.

Δ: Η λέξη «απομονωνόμαστε» δηλώνει κοινωνικό αποκλεισμό και μοναχικότητα.

19.

A: «λοιπόν» δηλώνει συμπέρασμα (διαρθρωτική λέξη).

B: «λοιπόν»: Δεν εισάγει αιτία.

Γ: «λοιπόν»: Δεν δηλώνει αντίθεση.

Δ: «λοιπόν»: Δεν δηλώνει χρονική σχέση.

20.

Β: Πρόκειται για μεταφορική χρήση της γλώσσας, ώστε να δηλωθεί η θετική ενέργεια της μουσικής.

A: Η γλώσσα στη φράση χρησιμοποιείται μεταφορικά και όχι κυριολεκτικά.

Γ: Δεν υπάρχει η έννοια της αναλογίας.

Δ: Δεν υπάρχουν στοιχεία υπερβολής.

21.

Γ: Το «σύνηθες» → τα «συνήθη» στον πληθυντικό (λόγιος τύπος, κατά τη γραμματική).

A: «σύνηθη» είναι λανθασμένος τύπος ως προς τον τόνο.

B: Αλλαγή λέξης («συνηθισμένα»), μεταβολή τύπου.

Δ: «συνήθει»: ανύπαρκτος τύπος.

22.

Δ: Η απάντηση συνιστά τη σωστή γραμματικοσυντακτική μετατροπή από την ενεργητική στην παθητική σύνταξη.

A: Η σύνταξη παραμένει ενεργητική, αλλάζει σε α' πληθυντικό το γραμματικό πρόσωπο.

B: Λανθασμένη η μετατροπή του αντικειμένου της ενεργητικής σύνταξης σε ποιητικό αίτιο.

Γ: Η σύνταξη παραμένει ενεργητική, αλλάζει σε β' πληθυντικό το γραμματικό πρόσωπο.

23.

Γ: Υπερσυντέλικος: «είχαμε αποφορτιστεί».

A: Γ' πληθυντικό, δεν συμφωνεί με το υποκείμενο.

B: Ενεργητική φωνή.

Δ: Παρακείμενος, όχι υπερσυντέλικος.

24.

B: Κατηγορούμενο του υποκειμένου γιατί το ρήμα έγιναν είναι συνδετικό.

A: Η παράθεση ως ομοιόπτωτος προσδιορισμός προϋποθέτει την ύπαρξη και άλλου ουσιαστικού κοντά στη λέξη «αιτία».

Γ: Αποκλείεται η συντακτική αναγνώριση του όρου ως αντικειμένου, γιατί δεν υπάρχει μεταβατικό ρήμα αλλά συνδετικό.

Δ: Τα υποκείμενα του ρήματος «έγιναν» είναι οι όροι: «η μουσική και το τραγούδι», γι' αυτό και το ρήμα τίθεται σε γ' πληθυντικό.

25.

Γ: Η δευτερεύουσα πρόταση είναι αιτιολογική, γιατί δηλώνει τον λόγο για τον οποίο τα τραγούδια έγιναν σύμβολο ελευθερίας.

A: Οι ενδοιαστικές προτάσεις εκφράζουν δισταγμό ή φόβο

B: Οι υποθετικές προτάσεις δηλώνουν υπόθεση (π.χ. «αν», «εφόσον»)

Δ: Οι τελικές προτάσεις δηλώνουν σκοπό, επιδίωξη (π.χ. «για να», «να»)